

سرلیست چه کسی می‌شود؟

آرایش اصلاحات در انتخابات

سررویس سیاسی – به نظر می‌رسد اصلاح طلبان در دو انتخابات پیش رو بویژه دوره دوازدهم مجلس شورای اسلامی تمایلی به کناره‌گیری نداشته باشند. ششاهد این گزاره را هم می‌توان از خلال سخنان آنان در نشست با رئیس‌جمهور دریافت.

از ۱۱ دی ماه تا ۱۱ اسفند سبب انتخابات در عرصه سیاست ایران هزاران چرخ خواهد خورد و از این رو گمانه‌زنی‌ها درباره انتخابات مجلس دوازدهم شورای اسلامی و خبرگان رهبری از هم اکنون آغاز شده است. جریانها و گروه‌های مختلف سیاسی و همچنین شخصیت‌ها و چهره‌های حزبی از دیرباز کل این تشکک‌ها تا وزرای ادوار و استناداران سابق برای حضوری اثرگذار در این انتخابات در تکاپوهای آشکار و پنهان هستند. اصلاحات و منتسبان به این جریان هم در مسیر این اثرگذاری و طبق شواهد موجود فرآیند تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی خود را آغاز کرده‌اند.

آنچه از اردوگاه اصلاحات می‌گذرد

بسی‌کنار هم چیدن تمام اظهارات و اقدامات اصلاح طلبان در هفته‌های اخیر می‌توان به یک تصویری از خطوط اصلی تفکرات این طیف دست یافت. به نظر می‌رسد «تحریم انتخابات» دستکم برای جبهه اصلاحات و احزاب اصلی این جریان سیاسی کانون تمرکز نیست. «حسین نورانی‌زاده» قائم‌مقام دبیر کل حزب اتحاد ملت ایران اسلامی در گفت‌وگو با ایرنا تصریح می‌کند که حزب اتحاد به عنوان مهم‌ترین حزب اصلاحات بنای تحریم انتخابات را ندارد. «حسین مرعشی» دبیر کل حزب کارگزاران سازندگی هم در نشست خبری خود، هرگونه توصیه به قهر و کناره‌گیری از صندوق رأی را به ضرر کشور می‌داند و درباره بی‌نتیجه بودن نسخه‌های تندروانه هشدار می‌دهد. دبیرکل کارگزاران در توضیح تصمیمات انتخاباتی جبهه اصلاحات هم می‌گوید: در حال حاضر میان اعضای جبهه اصلاحات تحریم انتخابات، طرف‌دار ندارد.

«شهاب‌الدین طباطبایی» دبیرکل حزب ندای ایرانیان، دیگر حزب اصلاح‌طلب هم در مناظره انتخاباتی خود در ایرنا، بر ایستادن دریای کار انتخابات تأکید می‌کند. (متن کامل مناظره انتخاباتی را اینجا بخوانید) این رویه در احزاب کوچکتر اصلاح‌طلب هم قابل مشاهده است.

اصلاح طلبان از سوی دیگر و براساس آنچه در اظهارات آنها قابل مشاهده است برای تعیین تکلیف دقیق فعالیت‌های خود در انتخابات، به ویژه پس از بیانات دوم دی ماه رهبر معظم انقلاب و تأکید بر مشارکت حداکثری همه جریان‌های سیاسی، منتظر اعلام وضعیت تأیید صلاحیت‌های افراد ثبت نام کرده از این جریان سیاسی هستند. این موضوع را مرعشی در نشست خبری خود مورد تأکید قرار داد و بسته شدن فهرست و اعلام سرلیست را منوط به پرورش تأیید صلاحیت‌ها کرد. «محمد عطر یانفر» دیگر عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران هم تصریح کرده است که با حضور سلیقه‌ها و گروه‌های سیاسی مختلف می‌توان ظرفیت ۵۵ درصد مشارکت در انتخابات را رقم زد. با این توصیفات به نظر می‌رسد اصلاح طلبان در انتخابات به ویژه انتخابات مجلس شورای اسلامی تمایلی به کناره‌گیری نداشته باشند. شواهد این گزاره را هم می‌توان از خلال سخنان آنان در نشست با رئیس‌جمهور دریافت. جایی که با حرارت تمام درباره انتخابات سخن گفتند و حتی برای برگزاری پرشور آن پیشنهادهایی را هم مطرح کردند گرچه عجیب و گاهی فرغ‌قابل اجرا بود اما نشان از اهمیت ویژه این دوره از انتخابات برای آنان دارد. هر چند برخی چهره‌ها چون «جواد امام» معتقد است که مرعشی و دیگر شخصیت‌های اصلاح‌طلب تنها دیدگاه خود را اعلام کرده‌اند و هنوز هیچ چیز قطعی نیست اما به نظر می‌رسد با نزدیک شدن به ایام انتخابات، تعداد موافقان حضور پرشور در انتخابات میان اصلاح طلبان در قیاس با تحریم کنندگان روز به روز بیشتر شود.

نگرانی از رد صلاحیت از سوی شورای نگهبان، دغدغه عدم اقبال مردم نسبت به اصلاحات و عملکرد ناموفق دولت یازدهم و دوازدهم و مجلس دهم که با حمایت جریان اصلاحات شکل گرفتند، از عمده چالش‌های اصلاح‌طلبان در انتخابات پیش رو است و باید دید تا چه میزان به این چالش‌ها غلبه خواهند کرد.

سرلیستی اعتدال برای اصلاحات؟

نزدیک یک ماه است که در گفده‌های سیاسی و رسانه‌ای موضوع سرلیستی، اصلاح طلبان کانون توجه است و گرچه چند گزینه هم برای آن مطرح است اما جدی‌ترین آن که تاکنون هم تکذیب نشده، «محمدباقر نوبخت» دبیر کل حزب اعتدال و توسعه است. مرعشی و طباطبایی این موضوع را نه رد و نه تأیید کرده‌اند و از سوی حزب اعتدال و توسعه هم تاکنون این مهم تکذیب نشده است.

هرچند شنیده‌ها از اعمال فشار برخی اصلاح‌طلبان و اعتدال‌گرایان به «محمدباقر نوبخت» جهت انصراف از انتخابات حاکی است اما «جواد هروی» سخنگوی حزب اعتدال و توسعه می‌گوید: آقای نوبخت از تهران وارد انتخابات می‌شود اما نگاه ما یک نگاه همراهی است، محکم ایستاده‌ایم که آن‌شاءالله لیست تهران‌مان را تشکیل بدهیم و در انتخابات شرکت کنیم.

احتمال انحلال جریان اصلاح‌طلب بر اعتدالی‌ها می‌توانیم با هم زمانی می‌توانیم قوی‌تر بدانیم که به پاسخ دبیرکل حزب کارگزاران درباره انتخابات مجلس خبرگان اشرارهای داشته باشیم. مرعشی حجت الاسلام «حسن روحانی» را در صورت تأیید صلاحیت اصلی‌ترین گزینه اصلاحات برای انتخابات مجلس خبرگان اعلام کرد و و این یعنی میان دو جریان اصلاحات و اعتدال همراهی‌های بیشتری را باید انتظار کشید.

اینکه اما آیا این همراهی با طیف‌هایی از دیگر جریان‌های سیاسی مانند اصولگرایان سنتی خواهد بود یا نه هنوز مشخص نیست و اگر به این بخش از سخنان «جواد امام» سخنگوی جبهه اصلاحات هم توجه کنیم، شاید بعید هم به نظر برسد. امام گفته است «اگر قرار باشد جبهه اصلاحات در انتخابات شرکت کند، دیگر به سراغ کاندیدای غیر اصلاح طلب نخواهد رفت و فقط با کاندیدای اصلاح طلب وارد میدان خواهد شد».

از سوی دیگر، «محمد علیجانی» عضو فراکسیون امید مجلس مهر تأیید بر انحلاف اصلاحات با اعتدالی‌ها زد و گفت: با توجه به شرایط موجود در فضای انتخاباتی کشور، پیش‌بینی‌ها از ارائه لیست واحد توسط سه جریان اصلاح‌طلب، اعتدال و میانه‌روها (تیم منتسب به علی‌لاریجانی) در انتخابات مجلس دوازدهم حکایت دارد.

وی در باره سرلیستی «محمد باقر نوبخت» در لیست مشترک سه جریان نیز، اظهار کرد: آقای نوبخت دارای شرایط سرلیستی است اما در کنار او گزینه‌های دیگری هم برای سرلیستی مطرح هستند.

بسیان اوصاف احتمالاً الگوی سال ۹۴–انتخابات مجلس دهم – دوباره برای اصلاح طلبان تکرار و با حضور بازیگران اصلاح‌طلب، اعتدالی و میانه‌روها فهرست انتخاباتی آنها بسته می‌شود. باید منتظر ماند تا ظرف چندروز آینده و پس از پاسخ به اعتراضات دواطلبان از سوی شورای نگهبان راهبرد نهایی اصلاحات در آورده‌گد ۱۱ اسفند ماه رسماً اعلام و رسانه‌ای شود.

سیاسی

عطر یانفر؛عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران:

هاشمی قائل به توسعه آمرانه نبود بلکه «توسعه مصلحانه» را مدنظر داشت

▪ **عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران گفت: دوم خردادی‌ها، هاشمی را شخصیتی اشرافی شناسانده بودند؛ آن‌ها راویان روایت‌های غلطی در باب هاشمی بودند.**

او خود را از سیاستمداری و سیاست‌ورزی بازنشسته‌نکرده‌بود و با چشم‌بینا و بصیر، روندها و رویکردها را مورد مطالعه و مَدقّاه و امعان نظر قرار می‌داد و مداخله‌گری داشت و تذکر می‌داد؛ گاه تلخ‌کامانه و گاه مشفقانه.

فریاد و صدای رسا و موضع‌گیری‌های هاشمی رفسنجانی از میانه‌دولت‌خاتمی، نسبت به انحراف مشهود بود؛ اگر خاطرات آن دوره را نگاه کنید، نقد به جریان اصلاحات موج می‌زند، نه به اصلاحات بلکه به مدعیان اصلاحات؛ در همین زمان نیز هاشمی در دفاع از رهبری، سینه چاک می‌کند؛ همین هاشمی با همین مختصات و مدعای ولایت‌مداری درصدد مخلوش کردن جمهوری‌نظام‌هستند.بازهم فریادگری می‌کند. برای هاشمی که در دوران نهضت و استقرار نظام جمهوری اسلامی مجاهدت‌ها کرده‌است، بسیار سخت و صعب بود که احمدی‌نژاد به‌عنوان یک مدیر درجه‌سه که بر کتشدیه‌ها برخواهد بنیان بوروکراسی دولت پرچمدار توسعه را واژگون کند.هاشمی در سال ۸۸دغدغه‌قدرت‌نداشت و فریادگری‌اش بر خلاف تعبیر مخالفانش، ناشی از کم‌شدن سهمش از «کیک قدرت» نبود. هاشمی شخصیتی تکلیف‌مدار بود؛ در جریان انتخابات مجلس ششم، من در دیداری با او به تبیین و تشریح دلایل عدم رأی‌وراش پرداختم و به او ابیات کردم که به سبب همه‌های دوم خردادی‌ها و مدعیان اصلاحات، نظرسنجی‌های کف خیابانی‌گرواهی بر عدم اقبال عمومی به وی است؛ دوم خردادی‌ها هاشمی را شخصیتی ضد آزادی و دیکتاتور و ثروت‌اندوز و اشرافی‌شناسانده‌بودند. آن‌ها راویان روایت‌های غلطی در باب هاشمی بودند؛ علی‌احمال هاشمی در ابتدا قبول و باور نداشت که رأی‌نمی‌آورد ولی نهایتاً استدلال مراه‌پزیرفت اما به سبب تکلیف‌مداری، کاندیدای انتخاباتی طرف‌دارش شد. در اینجا نباید از نظر دور داشت‌که تحریبی که علیه هاشمی در سال ۷۶ شد، به مراتب غلیظ‌تر و بیشتر و موعّس‌تر از تحریک او در سال ۸۲ بود.

در باب سیاست‌های اقتصادی
دولت هاشمی رفسنجانی موسوم به سیاست‌های «تعدیل» انتقادات فراوانی وجود دارد؛ برخی معتقدند هاشمی در این مسائل، جوانب اجتماعی را مغفول گذاشت و طبقات محروم را نادیده گرفت؛ارزنیابی طبقات چیست؟
هاشمی رفسنجانی جزو نوآدر هاشمی رفسنجانی است که تا سالیان متمادی موضوع سیاست ما در موضوع گفت‌وگوهای مدیریتی این کشور است چراکه تجربه‌ی موفق‌ی هزاران هزار میلیارد، آسیب‌هایی بود که به بدنه کشاورزی و نخل‌های میوهیونی منطقه خوزستان می‌کن است اتفاق افتاد باشد ولی این با شکاکه هاشمی رفسنجانی همسو نیست چون هاشمی از طبقه روستایی‌الام، درد محرومان را می‌فهمید و برخی شورش‌های اجتماعی را درک می‌کرد اما دو نکته را فراموش نکنید، واقعیت این است آقای هاشمی رفسنجانی زمانی کشور را به دست گرفت که ما تهی از هر ظرفیت مالی و ارزی بودیم؛ بار سنگین نهب‌های میلیارد دلاری آثار و تبعات جنگ‌روی دوش این دولت بود؛ یک توقعات وحشتناکی تلنبار شده‌از گذشته وجود داشت؛ زیرساخت‌ها از بین رفته بود، بحث مهاجرت‌ها را باید تمشیت می‌کرد؛ هزاران هزار میلیارد، آسیب‌هایی بود که به بدنه کشاورزی و نخل‌های میوهیونی منطقه خوزستان

جمع‌بندی رئیس‌جمهور وقت، کسی که مسؤولیت اداره کشور را عهده‌دار شده، این نبوده است: ظاهراً بر اساس شاخص‌های اقتصادی که تیپ‌هایی مثل آقای لیلان روی این استدلال می‌کنند این (سیاست‌های بازار آزاد) را نتیجه‌بخش و مثبت می‌دانند؛ ایرادی به این نیست؛ طبقات اجتماعی در همه دهک‌ها احتمالاً از منافع این سیاست‌ها بهره‌مند می‌شوند؛ اما دولت هاشمی تنها دوره‌ای است که در مقطعی نسبتاً طاو لانی، قیمت ارز بسیار است که در دولت آقای هاشمی رفسنجانی، بر داشته‌شد. در بحث اقتصادی شاخص‌های اقتصادی که تیپ‌هایی مثل آقای لیلان روی این استدلال می‌کنند این (سیاست‌های بازار آزاد) را نتیجه‌بخش و مثبت می‌دانند؛ ایرادی به این نیست؛ طبقات اجتماعی در همه دهک‌ها احتمالاً از منافع این سیاست‌ها بهره‌مند می‌شوند؛ اما دولت هاشمی تنها دوره‌ای است که در مقطعی نسبتاً طاو لانی، قیمت ارز بسیار است که در دولت آقای هاشمی رفسنجانی، بر داشته‌شد.

وارد شده بود؛ تمامی ظرفیت‌های تولیدی نفت موقوف بود و امکان توسعه نداشتیم، بار سنگینی را بدهی‌ها در گرفتاری‌ها همراه هاشمی بود، وی هم‌زمان مسؤولیتی را گرفته که هوایپدای ناقصی را هم باید راهبری کند و به مقصد برساند و هم پسرزاد دهد. طبیعتاً ربپ می‌زند، طبیعتاً عرضه ایجاد می‌کند. اینکه بگوییم هاشمی نمی‌فهمید، حتماً در مقطعی غلطاتی، قیمت ارز روی دو جنیه می‌توانیم متوقف شویم، یک اینکه معمولاً وقتی به یک عملیات اقتصادی و جراحی‌بزرگ دست می‌زنیم، قبل از این جراحی، باید چتر تأمین اجتماعی را پهن کنیم که طبقات آسیب‌پذیر، آسیب سخت بینند؛ اینکه هاشمی رفسنجانی، این‌کار را در یانکرد، قابل گفت‌وگو است؛ حتی می‌توان اثبات کرد که وی این چتر را پهن کرد و دلیل آن، کاهش ضریب جینی است؛ در دوره مورد بحث فاصله طبقات محروم با طبقات کارآمدان و صاحب‌منصبان امر صنعت، اقتصاد و مدیریت از جنس توسعه در آن مقطه همه در دولت آقای هاشمی رفسنجانی پرورش یافتند.

وله؛ وی معتقد بود چرا از راه گذشته خود کوتاه‌آمد.دوستان ما کولومبوتران‌مابحث توسعه اقتصادی در دولت آقای خاتمی بودند، بعضاً تحفظ‌طای بی‌جا داشتند؛ هاشمی این‌ها را می‌دید و عصبانیتی بود. خاتمی هم خود اذعان داشت که اقتصاد نمی‌داند و فقط اقتصاددانان را جمع می‌کند؛ صاحب‌نظران اقتصادی، صنعتی و کارآمدان و صاحب‌منصبان امر صنعت، اقتصاد و مدیریت از جنس توسعه در آن مقطه همه در دولت آقای هاشمی رفسنجانی پرورش یافتند. مکتب دفاع مقدس هم آقای هاشمی پشت صحنه بود و او مدیریت آن دولت را انجام می‌داد که بتواند با کمبود درآمدهای ارزی، جنگ را اداره کند.

عصبانیت هاشمی رفسنجانی از دولت خاتمی منحصر به مقولات اقتصادی بود؟ شیطنت‌های سیاسی برخی منتسبین دولت اصلاحات در عصبانیت او مدخلیّت نداشت؟
ما یکسک دولت و یک گفت‌وتمان اصلاحی داریم. دولت هاشمی تمام شد، دولت خاتمی بر همان ریل ادامه داشت، آدم‌ها هم تقریباً با در حال مخلوش‌شدن و آسیب‌دیدن هستند، فریادگری می‌شود. چه در دولت خاتمی و چه در دولت احمدی‌نژاد. هاشمی مرد میانجی بود؛ در جنبه‌های ساختاری‌اعم از صنعت، اقتصاد،

و خود را از سیاستمداری و سیاست‌ورزی بازنشسته‌نکرده‌بود و با چشم‌بینا و بصیر، روندها و رویکردها را مورد مطالعه و مَدقّاه و امعان نظر قرار می‌داد و مداخله‌گری داشت و تذکر می‌داد؛ گاه تلخ‌کامانه و گاه مشفقانه. فریاد و صدای رسا و موضع‌گیری‌های هاشمی رفسنجانی از میانه‌دولت‌خاتمی، نسبت به انحراف مشهود بود؛ اگر خاطرات آن دوره را نگاه کنید، نقد به جریان اصلاحات موج می‌زند، نه به اصلاحات بلکه به مدعیان اصلاحات؛ در همین زمان نیز هاشمی در دفاع از رهبری، سینه چاک می‌کند؛ همین هاشمی با همین مختصات و مدعای ولایت‌مداری درصدد مخلوش کردن جمهوری‌نظام‌هستند.بازهم فریادگری می‌کند. برای هاشمی که در دوران نهضت و استقرار نظام جمهوری اسلامی مجاهدت‌ها کرده‌است، بسیار سخت و صعب بود که احمدی‌نژاد به‌عنوان یک مدیر درجه‌سه که بر کتشدیه‌ها برخواهد بنیان بوروکراسی دولت پرچمدار توسعه را واژگون کند.هاشمی در سال ۸۸دغدغه‌قدرت‌نداشت و فریادگری‌اش بر خلاف تعبیر مخالفانش، ناشی از کم‌شدن سهمش از «کیک قدرت» نبود. هاشمی شخصیتی تکلیف‌مدار بود؛ در جریان انتخابات مجلس ششم، من در دیداری با او به تبیین و تشریح دلایل عدم رأی‌وراش پرداختم و به او ابیات کردم که به سبب همه‌های دوم خردادی‌ها و مدعیان اصلاحات، نظرسنجی‌های کف خیابانی‌گرواهی بر عدم اقبال عمومی به وی است؛ دوم خردادی‌ها هاشمی را شخصیتی ضد آزادی و دیکتاتور و ثروت‌اندوز و اشرافی‌شناسانده‌بودند. آن‌ها راویان روایت‌های غلطی در باب هاشمی بودند؛ علی‌احمال هاشمی در ابتدا قبول و باور نداشت که رأی‌نمی‌آورد ولی نهایتاً استدلال مراه‌پزیرفت اما به سبب تکلیف‌مداری، کاندیدای انتخاباتی طرف‌دارش شد. در اینجا نباید از نظر دور داشت‌که تحریبی که علیه هاشمی در سال ۷۶ شد، به مراتب غلیظ‌تر و بیشتر و موعّس‌تر از تحریک او در سال ۸۲ بود.

در باب سیاست‌های اقتصادی
دولت هاشمی رفسنجانی موسوم به سیاست‌های «تعدیل» انتقادات فراوانی وجود دارد؛ برخی معتقدند هاشمی در این مسائل، جوانب اجتماعی را مغفول گذاشت و طبقات محروم را نادیده گرفت؛ارزنیابی طبقات چیست؟
هاشمی رفسنجانی جزو نوآدر هاشمی رفسنجانی است که تا سالیان متمادی موضوع سیاست ما در موضوع گفت‌وگوهای مدیریتی این کشور است چراکه تجربه‌ی موفق‌ی هزاران هزار میلیارد، آسیب‌هایی بود که به بدنه کشاورزی و نخل‌های میوهیونی منطقه خوزستان می‌کن است اتفاق افتاد باشد ولی این با شکاکه هاشمی رفسنجانی همسو نیست چون هاشمی از طبقه روستایی‌الام، درد محرومان را می‌فهمید و برخی شورش‌های اجتماعی را درک می‌کرد اما دو نکته را فراموش نکنید، واقعیت این است آقای هاشمی رفسنجانی زمانی کشور را به دست گرفت که ما تهی از هر ظرفیت مالی و ارزی بودیم؛ بار سنگین نهب‌های میلیارد دلاری آثار و تبعات جنگ‌روی دوش این دولت بود؛ یک توقعات وحشتناکی تلنبار شده‌از گذشته وجود داشت؛ زیرساخت‌ها از بین رفته بود، بحث مهاجرت‌ها را باید تمشیت می‌کرد؛ هزاران هزار میلیارد، آسیب‌هایی بود که به بدنه کشاورزی و نخل‌های میوهیونی منطقه خوزستان

هاشمی نمی‌فهمید را قبول ندارم؛ ولی واقعیت این است برخی جراحی‌های اقتصادی با توجه به محدودیت‌های منابع خورت‌ریزهای خود را دارد؛ علی‌احمال من نمی‌توانم باور کنم هاشمی رفسنجانی نسبت به ضرورت رعایت حال طبقات آسیب‌پذیر در فرآیند توسعه اقتصادی، بی‌تفاوت بود.

برخی منتقدین هاشمی رفسنجانی بر این باورند که سیاست‌های اقتصادی دولت سسازندگی از سنخ «توسعه آمرانه» بود و پیامدهای سیاسی و اجتماعی را نادیده می‌انگاشت؛ چقدر با این تحلیل هم‌امی دارید؟

هاشمی قائل به توسعه آمرانه نبود بلکه «توسعه مصلحانه» را مدنظر داشت؛ البته هاشمی رفسنجانی حرف‌هایی داشت‌ومی‌گفت که اگر در خلال یک پروژه ۵۰۰میلیون دلاری ۵۰۰میلیون تومان فساد رخ داد، به‌خطر آن ۵۰ میلیون فساد، کل پروژه را تعطیل نکنیم؛ در عین اینکه به آن فساد هم رسیدگی کنیم. هاشمی زیرساخت‌های مخابراتی را درست کرد و سوار آن موج شدیم و توانستیم اینترنت را راهبردی کنیم؛ آیا این توسعه آمرانه است؟ اینکه توانستیم ظرفیت تولید بتن، سیمان و فولاد را بالا ببریم توسعه آمرانه است؟ حتی اگر باشد ما سر اسم دعو اندازیم، مهم این است که به نتیجه رسیده باشیم.

نقد دیگری که نسبت به دولت سازندگی مطرح است مربوط به نوع گرایش هاشمی و تیم اقتصادی او شخصاً و رغنی‌زنجانی و نوربخش درباره «تدقیق کارکرد دولت» است؛ شمارد بخشی از اظهارات‌اتان اشاره‌نشدند که بعد از جنگ، مطالبات عمومی از دولت فزونی یافت. در چنین شرایطی که اساساً طبیعت «فضای پاسخگویی است، چرا دولت سازندگی به سمت سیاست‌های معطوف به «بازار آزاد» و «ولت حداقلی» رفت؟ به نظر می‌رسد بخشی از چالش‌های بروز یافته در آن مقطع، معلول این نگاه دولت‌سازندگی بود؛ارزنیابی شما چیست؟

منم صاحب تخصص در حوزه اقتصادی نیستم و این مطلب را نمی‌دانم؛ ولی ایرادی به این رفتار نبوده‌است آقای هاشمی رفسنجانی را اتفاقاً آن زمان می‌توانیم نقد کنیم که چرا در مقابل مجلس بعد (مجلس چهارم) موضع نگرفت که دست‌بوال آقای هاشمی رفسنجانی را بستند. سیاست‌های تعدیل آقای هاشمی رفسنجانی به لحاظ اثرات روانی در کام اول خیلی نگران‌کننده بود؛همین‌حالاتفاقاتی که در دولت آقای رئیسی رخ داد و او ۱۸ هزار تومانی به ۵۰ هزار تومان رسید، منطبق با دستورالعمل‌ها و فرمت‌های بازار آزاد، در نمی‌شود و می‌گویند قیمت باید طبیعی تابع عرضه و تقاضا باشد. آن چیزی که شما بیان می‌کنید از جنس سیاست‌های دولت جنگ و دفاع مقدس است که دولت وقت، همین کار را می‌کرد و همه چیز را کنترل می‌کرد.

ایا هاشمی نمی‌توانست این رویکرد یعنی کنترل‌گری را بعد از جنگ هم ادامه دهد؟
جمع‌بندی رئیس‌جمهور وقت، کسی که مسؤولیت اداره کشور را عهده‌دار شده، این نبوده است: ظاهراً بر اساس شاخص‌های اقتصادی که تیپ‌هایی مثل آقای لیلان روی این استدلال می‌کنند این (سیاست‌های بازار آزاد) را نتیجه‌بخش و مثبت می‌دانند؛ ایرادی به این نیست؛ طبقات اجتماعی در همه دهک‌ها احتمالاً از منافع این سیاست‌ها بهره‌مند می‌شوند؛ اما دولت هاشمی تنها دوره‌ای است که در مقطعی نسبتاً طاو لانی، قیمت ارز بسیار است که در دولت آقای هاشمی رفسنجانی، بر داشته‌شد. در بحث اقتصادی شاخص‌های اقتصادی که تیپ‌هایی مثل آقای لیلان روی این استدلال می‌کنند این (سیاست‌های بازار آزاد) را نتیجه‌بخش و مثبت می‌دانند؛ ایرادی به این نیست؛ طبقات اجتماعی در همه دهک‌ها احتمالاً از منافع این سیاست‌ها بهره‌مند می‌شوند؛ اما دولت هاشمی تنها دوره‌ای است که در مقطعی نسبتاً طاو لانی، قیمت ارز بسیار است که در دولت آقای هاشمی رفسنجانی، بر داشته‌شد.

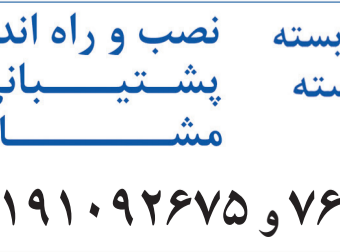
وارد شده بود؛ تمامی ظرفیت‌های تولیدی نفت موقوف بود و امکان توسعه نداشتیم، بار سنگینی را بدهی‌ها در گرفتاری‌ها همراه هاشمی بود، وی هم‌زمان مسؤولیتی را گرفته که هوایپدای ناقصی را هم باید راهبری کند و به مقصد برساند و هم پسرزاد دهد. طبیعتاً ربپ می‌زند، طبیعتاً عرضه ایجاد می‌کند. اینکه بگوییم هاشمی نمی‌فهمید، حتماً در مقطعی غلطاتی، قیمت ارز روی دو جنیه می‌توانیم متوقف شویم، یک اینکه معمولاً وقتی به یک عملیات اقتصادی و جراحی‌بزرگ دست می‌زنیم، قبل از این جراحی، باید چتر تأمین اجتماعی را پهن کنیم که طبقات آسیب‌پذیر، آسیب سخت بینند؛ اینکه هاشمی رفسنجانی، این‌کار را در یانکرد، قابل گفت‌وگو است؛ حتی می‌توان اثبات کرد که وی این چتر را پهن کرد و دلیل آن، کاهش ضریب جینی است؛ در دوره مورد بحث فاصله طبقات محروم با طبقات کارآمدان و صاحب‌منصبان امر صنعت، اقتصاد و مدیریت از جنس توسعه در آن مقطه همه در دولت آقای هاشمی رفسنجانی پرورش یافتند. مکتب دفاع مقدس هم آقای هاشمی پشت صحنه بود و او مدیریت آن دولت را انجام می‌داد که بتواند با کمبود درآمدهای ارزی، جنگ را اداره کند.

در باب سیاست‌های اقتصادی
دولت هاشمی رفسنجانی موسوم به سیاست‌های «تعدیل» انتقادات فراوانی وجود دارد؛ برخی معتقدند هاشمی در این مسائل، جوانب اجتماعی را مغفول گذاشت و طبقات محروم را نادیده گرفت؛ارزنیابی طبقات چیست؟
هاشمی رفسنجانی جزو نوآدر هاشمی رفسنجانی است که تا سالیان متمادی موضوع سیاست ما در موضوع گفت‌وگوهای مدیریتی این کشور است چراکه تجربه‌ی موفق‌ی هزاران هزار میلیارد، آسیب‌هایی بود که به بدنه کشاورزی و نخل‌های میوهیونی منطقه خوزستان

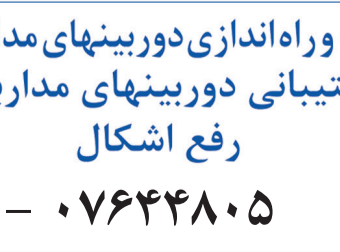

نصب و راه‌اندازی دوربینهای مداربسته پشتیبانی مداربسته رفع اشکال مشاوره رایگان ۰۷۱۹۱۰۹۲۶۷۵ و ۰۷۶۴۴۸۰۵

تیم رایان کیش اینترنت پرسرعت ... (www.tiyamnet.ir)

نصب و راه‌اندازی دوربینهای مداربسته پشتیبانی مداربسته رفع اشکال مشاوره رایگان ۰۷۱۹۱۰۹۲۶۷۵ و ۰۷۶۴۴۸۰۵

تیم رایان کیش اینترنت پرسرعت ... (www.tiyamnet.ir)

تیم رایان کیش اینترنت پرسرعت ... (www.tiyamnet.ir)

تیم رایان کیش اینترنت پرسرعت ... (www.tiyamnet.ir)